

Sygn. akt IV U 1440/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2015 roku

Sąd Okręgowy w Tarnowie – Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR del. Jacek Liszka

Protokolant: st. sekr. sądowy Małgorzata Houda

po rozpoznaniu w dniu 18 marca 2015 roku w Tarnowie na rozprawie

sprawy z odwołania M. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

z dnia 12 września 2014 roku nr (...)

w sprawie M. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o emeryturę

zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje odwołującemu się M. P. emeryturę począwszy od dnia 28 maja 2014 roku.

Sygn. akt IV U 1440/14

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 18 marca 2015 roku

Decyzją z dnia 12 września 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił M. P. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, iż odwołujący nie spełnia warunków, od których zależy prawo do emerytury, gdyż na dzień 1.01.1999 r. nie wykazał wymaganych co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych, co nie daje podstaw do przyznania świadczenia emerytalnego na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł M. P. domagając się jej zmiany poprzez przyznanie prawa do emerytury. Ubezpieczony podniósł, iż posiada wymagany staż pracy w warunkach szczególnych, gdyż w całym okresie od 1.09.1969r. do 31.05.1987 r. jego praca zawodowa była faktycznie wykonywana w warunkach szczególnych, szkodliwych dla zdrowia.

W odpowiedzi na odwołanie organ emerytalny domagał się jego oddalenia, powołując argumentację z zaskarżonej decyzji. Jak podniesiono Zakład nie uwzględnił jako pracy w warunkach szczególnych okresów zatrudnienia: od 1.09.1970 r. do 19.10.1974 r. i od 11.12.1974 r. do 30.12.1976 r., gdyż brak za nie świadectw wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Bezsporne między stronami było:

M. P. urodzony w dniu (...) ukończył 60 lat w dniu (...) Posiada na dzień 1.01.1999 r. łączny staż zatrudnienia wynoszący ponad 28 lat. Nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego. ZUS jako staż pracy w warunkach szczególnych uwzględnił ubezpieczonemu łącznie 9 lat, 10 miesięcy i 24 dni.

Nadto Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony od dnia 1.09.1970 r. rozpoczął pracę w (...) na stanowisku zbrojarza. Zakład ten wykonywał prace zbrojarskie i betoniarskie dla huty (...) w K.; był to zakład pomocniczy przy hucie. W czasie tego zatrudnienia odwołujący stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace zbrojarskie; zbroił np. fundamenty, ławy, ściany, stropy, innych prac nie wykonywał. W okresie od 31.07.1972 r. do 26.07.1974 r. ubezpieczony pozostając w przedmiotowym zatrudnieniu odbywał zasadniczą służbę wojskową. Po powrocie z wojska odwołujący do dnia 19.10.1974 r. kontynuował tożsamą pracę na stanowisku zbrojarza w tej samej firmie, która zmieniła nazwę na Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w K. – N.. Następnie w okresie od 11.12.1974 r. do 30.12.1976 r. odwołujący pracował także jako zbrojarz w Przedsiębiorstwie Budownictwa (...). Wówczas zbroił ponadto wielkie piece na terenie huty w K. i w Z.. Pomimo zmian nazwy w latach 1970-1976 odwołujący pracował w tym samym Przedsiębiorstwie wykonując tożsame prace zbrojarskie, innych prac nie wykonywał.

Dowód:

- akta ZUS,
- akta osobowe odwołującego się,
- zeznania odwołującego - k. 50,
- zeznania świadków S. G. i W. T. – k. 50,
- dokumenty dołączone do pisma odwołującego z dnia 24.11.2014 r. – k. 28-31.

Powyższy stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów w postaci akt ZUS i akt osobowych odwołującego, jego zeznań oraz zeznań świadków.

Dokumenty dające podstawę dla poczynienia ustaleń faktycznych w niniejszej sprawie Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne. Ich treść i forma nie budziły zastrzeżeń i wątpliwości uczestników postępowania, nie ujawniły się też takie okoliczności, które należałoby brać pod uwagę z urzędu, a które podważałyby wiarygodność tej kategorii dowodów i godziły w ich moc dowodową od strony materialnej czy formalnej. Dokumenty urzędowe stanowiły zatem dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone (art. 244 k.p.c.), a dokumenty prywatne, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie (art. 245 kpc).

Sąd w całości uznał za wiarygodne zeznania świadków oraz odwołującego się. Ich zeznania w sposób spójny i konsekwentny wskazywały, iż w powyższych okresach zatrudnienia odwołujący faktycznie, stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał prace w warunkach szczególnych, to jest prace zbrojarskie. Zeznania te nie zawierały wewnętrznych sprzeczności, były spójne i konsekwentne oraz korespondowały z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w niniejszej sprawie. Razem wzięte dały pełny i jasny obraz badanej rzeczywistości.

Sąd Okręgowy rozważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Przedmiotem postępowania było ustalenie czy odwołującemu przysługuje prawo do emerytury w niższym wieku z tytułu wykonywania pracy w warunkach szczególnych.

Z powyższych względów zwrócić uwagę należy na regulację zawartą w art. 184 ust.1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (tekst jedn. Dz.U. z 2013 roku poz.1440 ze zm.) zgodnie, z którą ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, tj. 60 lat życia dla mężczyzny, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy (czyli w dniu 1.01.1999 r.) osiągnęli:

- 1)okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2)okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27, tj. 25 lat dla mężczyzny.

Zgodnie z ust. 2 tego przepisu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Z kolei według art. 32 wyżej powołanej ustawy ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 roku, będącymi pracownikami (o których mowa w ust 2-3 tegoż artykułu), zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1 – tj. 65 lat w przypadku mężczyzn. Dla celów ustalenia uprawnień, o których mowa powyżej, za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Przepis art. 32 ust. 4 powołanej ustawy stanowi natomiast, że wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 i 3 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych. Za owe przepisy dotychczasowe wymienione zarówno w art. 32 ust. 2 jak i w art. 184 ust. 1 pkt 1 ustawy należy uważać przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zm.) wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 55 ustawy z dnia 14 grudnia 1982 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. 1982 r. Nr 40 poz. 267 ze zm.).

Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego Izby Administracyjnej, Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 13 lutego 2002 roku (sygn. akt III CZP 30/2001, opubl. OSNAPiUS 2002/10 poz. 243) zawarte w art. 32 ust. 4 ustawy odesłanie do przepisów dotychczasowych, sankcjonujących obowiązywanie rozporządzenia, można odnosić tylko do tych przepisów rozporządzenia, które regulują materię określoną w przepisie ustawy, a więc wiek emerytalny, rodzaje prac lub stanowisk, oraz warunki, na jakich osobom wykonującym te prace przysługuje prawo do emerytury. Zachowały zatem moc przepisy § 4-8a określające wiek emerytalny i okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach pracowników wykonujących prace wyszczególnione w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia, przepisy § 9-15 określające wiek emerytalny i warunki przechodzenia na emeryturę osób zatrudnionych w szczególnym charakterze, a ponadto przepis § 3 określający ogólny wymagany okres zatrudnienia oraz przepis § 2 ust. 1 stanowiący, że okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Zgodnie zatem z § 4 rozporządzenia pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn i ma wymagany okres zatrudnienia, w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

Mając powyższe na uwadze stwierdzić należy, iż odwołujący spełnia wszystkie przesłanki nabycia prawa do emerytury. Otóż ukończył 60 lat, posiada wymagany okres ogólnego stażu pracy, bo wynoszący ponad 28 lat, jak również legitymuje się okresem pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na stanowiskach objętych wykazem A cytowanego rozporządzenia wynoszącym co najmniej 15 lat pracy.

Należy również zauważyć, iż zgodnie z art. 473 k.p.c. w postępowaniu przed sądem pracy i ubezpieczeń społecznych nie stosuje się żadnych ograniczeń dowodowych. To sprawia, że fakt zatrudnienia, bądź jego brak w warunkach szczególnych może być dowodzony za pomocą każdego środka dowodowego, w tym z zeznań stron i świadków.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie dowody z zeznań odwołującego i zeznań świadków w sposób jednoznaczny potwierdziły, że ubezpieczony w okresach zatrudnienia: od 1.09.1970 r. do 19.10.1974 r. i od 11.12.1974 r. do 30.12.1976 r. wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zbrojarskie, czyli prace wymienione w Wykazie A Dziale V pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, nie wykonując przy tym innych prac.

Z kolei, gdy chodzi o okres od 31.07.1972 r. do 26.07.1974 r., kiedy odwołujący pozostając w zatrudnieniu w (...) odbywał zasadniczą służbę wojskową, to należy stwierdzić, że podlega on również zaliczeniu do wymaganego stażu co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych jako przesłanki nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym.

Jak wynika z ugruntowanego stanowiska judykatury wyrażonego w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6.04.2006 r. (III UK 5/06, OSNP 2007/7-8/108) okres zasadniczej służby wojskowej odbytej w czasie trwania stosunku pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zalicza się do stażu pracy wymaganego do nabycia prawa do emerytury w niższym wieku emerytalnym (art. 32 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), jeżeli pracownik w ustawowym terminie zgłosił swój powrót do tego zatrudnienia. Pracownikowi, który we wskazanym terminie po zakończeniu służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w chwili powołania do tej służby, okres służby podlega wliczeniu do okresu zatrudnienia w zakresie wszelkich uprawnień związanych z zatrudnieniem. Przez "wszelkie uprawnienia związane z zatrudnieniem" należy przy tym rozumieć nie tylko uprawnienia "ze stosunku pracy", ale i uprawnienia związane z tym stosunkiem, a więc także uprawnienia w sferze ubezpieczeń społecznych, będące pochodnymi pozostawania w stosunku pracy (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2009 r., I UK 126/09, uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów z dnia 16 października 2013 r., II UZP 6/13).

Zgodnie z art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 21.11.1967 roku o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 241, poz. 2416 ze zm.) pracownikowi, który w ciągu trzydziestu dni od dnia zwolnienia z czynnej służby wojskowej podjął pracę u pracodawcy, u którego był zatrudniony w dniu powołania do tej służby, czas odbywania służby wojskowej wlicza się do okresu zatrudnienia u tego pracodawcy w zakresie wszystkich uprawnień wynikających ze stosunku pracy.

Odnosząc powyższe do omawianego stanu faktycznego nie może być jakichkolwiek wątpliwości, iż okres od 31.07.1972 r. do 26.07.1974 r., kiedy to odwołujący odbywał zasadniczą służbę wojskową podlega zaliczeniu do wymaganego okresu co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych. Otóż zarówno przed tą służbą, jak i po jej odbyciu odwołujący wykonywał tożsamą pracę w warunkach szczególnych na stanowisku zbrojarza. Nic nie zmienia w tym względzie formalna zmiana nazwy tego samego zakładu pracy (z (...) na Przedsiębiorstwo Produkcji (...) w K. – N.

Tym samym, biorąc pod uwagę wymienione wyżej okresy zatrudnienia z okresami takiej pracy uwzględnionymi przez ZUS, odwołujący spełnia wymagany warunek co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Mając powyższe na uwadze, działając na mocy wskazanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał odwołującemu emeryturę począwszy od dnia 28.05.2014 r., tj. od dnia złożenia wniosku.